

Gorzów Wlkp., dnia 23 stycznia 2019 r.

WOJEWODA LUBUSKI

BF-VIII.431.13.2018.PFlu

**Pan
Ireneusz Grabka
Komendant Wojewódzki
Państwowej Straży Rybackiej
w Gorzowie Wlkp.**

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (*Dz.U.2017.2234*), w związku z art. 6 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (*Dz.U.2011.185.1092*), w dniach od 16 do 24 lipca 2018 r. w Państwowej Straży Rybackiej, z siedzibą przy ul. Młyńskiej 12 w Gorzowie Wlkp. została przeprowadzona w trybie zwykłym planowana kontrola finansowa. W okresie objętym kontrolą funkcję Kierownika jednostki pełnił Pan Ireneusz Grabka.

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Budżetu i Finansów Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp.:

- Arleta Pławska – Inspektor Wojewódzki w Oddziale Kontroli i Rozliczeń Finansowych – na podstawie upoważnienia Wojewody Lubuskiego nr 149-2/2018 z dnia 4 lipca 2018 r.
- Paweł Flügel - Inspektor Wojewódzki w Oddziale Kontroli i Rozliczeń Finansowych – na podstawie upoważnienia Wojewody Lubuskiego nr 149-1/2018 z dnia 4 lipca 2018 r. – przewodniczący zespołu kontrolnego.

PRZEDMIOT I ZAKRES KONTROLI:

Sprawdzenie prawidłowości wydatkowania środków publicznych na zadania objęte planem finansowym jednostki w 2017 r. w wybranych paragrafach w rozdziale 05003 – Państwowa Straż Rybacka.

Zgodnie z art. 28 ust. 3 pkt 1 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie, kontrolę przeprowadzono pod względem legalności, gospodarności, rzetelności i celowości.

W czasie kontroli wyjaśnień udzielali pracownicy Państwowej Straży Rybackiej:

- Pani Beata Sudakowska – Główna Księgowa,
- Pan Ireneusz Grabka – Komendant Wojewódzki Państwowej Straży Rybackiej,

Działalność jednostki w zakresie objętym kontrolą została oceniona pozytywnie z nieprawidłowościami i uchybieniami.

Oceny dokonano w oparciu o następujące ustalenia:

I. SPORZĄDZENIE PLANU FINANSOWEGO JEDNOSTKI ORAZ DOKONYWANIE W NIM ZMIAN W TRAKCIE ROKU BUDŻETOWEGO

Państwowa Straż Rybacka w Gorzowie Wlkp., zwana dalej *PSR*, jest wyodrębnioną jednostką organizacyjną podległą bezpośrednio Wojewodzie Lubuskiemu. Podstawowym zadaniem PSR jest kontrola przestrzegania ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 roku o rybnactwie śródlądowym (*Dz.U.1999.66.750*) oraz przepisów wydanych na jej podstawie. Kierownikiem PSR jest Komendant Wojewódzki Państwowej Straży Rybackiej w Gorzowie Wlkp. zwanym dalej *Komendantem PSR*.

W okresie objętym kontrolą funkcję Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Rybackiej w Gorzowie pełnił Pan Ireneusz Grabka powołany na to stanowisko przez Wojewodę Lubuskiego.

PSR w Gorzowie działa w oparciu o Statut Państwowej Straży Rybackiej w Gorzowie nadany przez Wojewodę Lubuskiego Zarządzeniem Nr 69 z dnia 1 kwietnia 2009 r.

Siedzibą PSR jest miasto Gorzów Wlkp., a jego właściwość miejscowa obejmuje teren województwa lubuskiego. Komendant PSR kieruje strażą przy pomocy pracowników biura straży oraz komendantów posterunków zlokalizowanych po jednym w Zielonej Górze i w Gorzowie Wlkp.

Organizację wewnętrzną, szczegółowy zakres zadań i tryb pracy komórek organizacyjnych określa Regulamin Państwowej Straży Rybackiej w Gorzowie Wlkp. nadany przez Wojewodę Lubuskiego Zarządzeniem nr 70 z dnia 2 kwietnia 2009 r.

Komendant PSR upoważnieniem nr 1/2014 z 2 stycznia 2014 r., na podstawie art. 268a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (*Dz.U.2013.267*), upoważnił panią Beatę Sudakowską do załatwiania w jego imieniu i na jego odpowiedzialność spraw przypisanych do kompetencji komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Rybackiej w Gorzowie Wlkp.

Ponadto ustalono, że Komendant PSR upoważnieniem nr 9/2014 z dnia 22 stycznia 2014 r., wydanym na podstawie art. 19 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (*Dz.U.31.206*) oraz § 24 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 15 stycznia 2014 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa (*Dz.U.82*), upoważnił panią Beatę Sudakowską do podpisywania podpisem elektronicznym dokumentów wymienionych w § 23 ust. 1 ww. rozporządzenia, składanych w formie elektronicznej z wykorzystaniem systemu TREZOR.

W opinii zespołu kontrolującego użyta przez Komendanta Wojewódzkiego PSR podstawa prawna w upoważnieniach z dnia 02 oraz 22 stycznia 2014 r. nie ma zastosowania, gdyż Komendant Wojewódzki PSR nie posiada statusu organu administracji publicznej.

PSR na realizację zadań ustawowych poniosła wydatki w dziale 050 - „Rybołówstwo i rybactwo” w rozdziale 05003 - „Państwowa Straż Rybacka”.

W układzie zadaniowym PSR realizowała zadanie 21.4 – wspieranie rybactwa śródlądowego i rybołówstwa morskiego. Celem tego zadania było zwiększenie skuteczności kontroli przestrzegania przepisów z zakresu rybactwa śródlądowego. W ramach zrealizowanych zadań PSR w roku 2017 wykonała 412 kontroli wód śródlądowych województwa lubuskiego w tym w ramach współpracy z Policją, Społeczna Strażą Rybacką, Strażą Leśną 167 kontroli. Łącznie skontrolowano 3 734 osoby i nałożono 280 mandatów karnych o wartości 49 100,00 zł, wydano 352 pouczenia i 4 sprawy skierowano do Sądu.

Kontrolujący potwierdzili, że założenia do planu finansowego, zostały przyjęte i zatwierdzone przez Komendanta PSR na podstawie ustawy budżetowej i według wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do pisma FBC-I.3111.24.2016.MRat z dnia 13 października 2016 r.

Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia poniższe zestawienie.

Tabela 1. Plan Finansowy w rozdziale 05003 – Państwowa Straż Rybacka

Kwoty w zł

Paragraf	Nazwa paragrafu	Plan po zmianach	Wykonanie wydatków	% wykonania wydatków vs plan
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>
3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	21 398,00	21 397,81	100
4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	443 970,00	443 968,74	100
4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	33 030,00	33 030,00	100
4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	78 116,00	78 115,45	100
4120	Składki na Fundusz Pracy	9 162,00	9 161,69	100
4270	Zakup usług remontowych	6 933,00	6 932,86	100
4410	Podróże służbowe krajowe	4 300,00	4 299,80	100
4430	Różne opłaty i składki	8 252,00	8 252,00	100
4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	12 604,00	12 604,00	100
4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	2 329,00	2 329,00	100
6060	Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	196 780,00	195 400,00	99,3
4000	Grupa wydatków bieżących jednostki w tym:	83 906,00	83 904,38	100
4210	Zakup materiałów i wyposażenia		39 066,76	
4220	Zakup środków żywności		934,63	
4260	Zakup energii		8 597,84	
4280	Zakup usług zdrowotnych		1 085,50	
4300	Zakup usług pozostałych		13 468,03	
4360	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych		7 833,51	
4400	Opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe		12 918,11	
x	Ogółem	900 780,00	899 395,73	99,85

Wszystkie zmiany w planie finansowym dokonywane były na podstawie decyzji Wojewody Lubuskiego lub w oparciu o wydane postanowienia Komendanta PSR w granicach posiadanych uprawnień udzielonych Zarządzeniem Wojewody Lubuskiego z dnia 7 marca 2016 r. w sprawie upoważnienia kierowników jednostek podległych Wojewodzie i kierowników jednostek zespolonej administracji rządowej w województwie do dokonywania przeniesień wydatków między paragrafami klasyfikacji budżetowej w obrębie jednego rozdziału.

Plan finansowy wydatków na rok 2017, po dokonanych zmianach, został ustalony w wysokości 900 780,00 zł i w takiej też wysokości LUW przekazał środki na rachunek PSR. Wydatki wykonane ogółem, według stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. wyniosły 899 395,73 zł, co stanowiło 99,85 % rocznego planu finansowego.

II. PRAWIDŁOWOŚĆ WYDATKOWANIA ŚRODKÓW PUBLICZNYCH W GRANICACH KWOT OKREŚLONYCH W PLANIE FINANSOWYM JEDNOSTKI W WYBRANYCH PARAGRAFACH

1. Paragraf 3020 – Wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń

Na podstawie zapisów w księgach rachunkowych ustalono, że wydatki w tym paragrafie poniesione zostały w wysokości 21 397,81 zł i zostały przeznaczone na: zakup umundurowania w wysokości 1 606,83 zł, wypłatę ekwiwalentu za należne umundurowanie w kwocie 12 320,50 zł oraz ekwiwalent za pranie umundurowania w wysokości 7 470,48 zł.

Przydział umundurowania, ekwiwalent za umundurowanie oraz ekwiwalent za pranie umundurowania reguluje regulamin pracy PSR wprowadzony zarządzeniem nr 7 Komendanta Wojewódzkiej Państwowej Straży Rybackiej w Gorzowie Wlkp. z dnia 11 grudnia 2009 r. wraz z przepisami wykonawczymi wprowadzonymi odrębnymi zarządzeniami Komendanta PSR na podstawie ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym (*Dz.U.2015.652*) i Kodeksu Pracy (*Dz.U.2016.1666*) (*szczegóły w aktach sprawy*).

Do kontroli poniesionych wydatków w § 3020, zgodnie z przyjętą metodologią wybrano 5 pozycji księgowych na łączną kwotę 12 404,16 zł co stanowi 57,97% wydatków w tym paragrafie tj. 21 397,81 zł.

Na podstawie art. 22 ust. 7 ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym (*Dz.U.2015.652*) Wojewoda Lubuski, w drodze zarządzenia nr 70 z dnia 2 kwietnia 2009 r., nadał regulamin Państwowej Straży Rybackiej w Gorzowie, określający szczegółową organizację w tym strukturę organizacyjną straży, rodzaje i stanowiska pracy wraz z zakresem obowiązków oraz sposób działania tej straży. Zgodnie z tym regulaminem w strukturze PSR zostały wyodrębnione stanowiska wchodzące w skład biura straży oraz Posterunku straży. W skład biura straży wchodzi; Główny Księgowy, stanowisko do spraw księgowości oraz stanowisko do spraw ogólnooorganizacyjnych, natomiast w skład posterunku: komendant posterunku i strażnicy. Całością kieruje Komendant Wojewódzki PSR w Gorzowie.

Na podstawie udostępnionej dokumentacji ustalono, że pracownicy wchodzący w skład biura są zatrudnieni odpowiednio na następujących stanowiskach i w wymiarze etatu:

- „Główny Księgowy-Komendant Posterunku” – 0,5 etatu; wg struktury Główny Księgowy,
- „Księgowa-Starszy Strażnik” – 1/8 etatu; wg struktury stanowisko do spraw księgowości,
- „Starszy Strażnik” – pełen etat; wykonujący zadania przypisane wg struktury dla stanowiska do spraw ogólnooorganizacyjnych.

Wymienieni pracownicy zostali objęci zasadami wynagradzania ustalonymi w oparciu o rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 9 maja 1997 r. w sprawie praw i obowiązków pracowniczych, zasad wynagradzania, wzorów oznak, legitymacji służbowej, odznaki służbowej i umundurowania strażników Państwowej Straży Rybackiej oraz wzoru oznaki i legitymacji strażnika Społecznej Straży Rybackiej (Dz.U.1997.55.354). Zgodnie z tym rozporządzeniem, strażnicy oraz pracownicy biura straży w 2017 r. otrzymali ekwiwalent za umundurowanie oraz ekwiwalent za pranie i czyszczenie umundurowania. Łącznie wydatki w 2017 r. z tego zakresu dla wymienionych pracowników wyniosły 2 550,47 zł w tym:

- tytułem wypłaty ekwiwalentu za umundurowanie w kwocie 1 560,00 zł (*480,00 zł za każde półrocze dla pracownika zatrudnionego na pełen etat x 1,625 etatu x 2 półrocza*);
- tytułem wypłaty ekwiwalentu za pranie i czyszczenie umundurowania w kwocie 990,47 zł (*304,76 zł za każde półrocze dla pracownika zatrudnionego na pełen etat x 1,625 etatu x 2 półrocza*)

W ocenie kontrolujących pracownicy biura straży zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt. 4 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz.U.227.1505. z póź. zm.), stanowią korpus służby cywilnej, który tworzą pracownicy zatrudnieni na stanowiskach urzędniczych w komendach, inspektoratach i innych jednostkach organizacyjnych stanowiących aparat pomocniczy kierowników zespolonych służb, inspekcji i straży wojewódzkich oraz kierowników powiatowych służb, inspekcji i straży i na podstawie tych przepisów powinni być zatrudnieni. Ponadto w opinii kontrolujących dla pracowników zatrudnionych na podstawie ustawy o służbie cywilnej, warunki wynagradzania i innych świadczeń reguluje rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie określenia stanowisk urzędniczych, wymaganych kwalifikacji zawodowych, stopni służbowych urzędników służby cywilnej, mnożników do ustalania wynagrodzenia oraz szczegółowych zasad ustalania i wypłacania innych świadczeń przysługujących członkom korpusu służby cywilnej (Dz.U.125.). Zgodnie z przywołanym rozporządzeniem, umundurowanie, ekwiwalent za umundurowanie oraz ekwiwalent za pranie i czyszczenie umundurowania urzędnikom wchodzącym w skład korpusu służby cywilnej się nie należą. W otrzymanym od Komendanta PSR wyjaśnieniu czytamy: *„Główna księgowa w Państwowej Straży Rybackiej w Gorzowie Wlkp. jest zatrudniona na czas nieokreślony od 4 sierpnia 2009 roku na stanowisku komendanta posterunku. Zgodnie z art.22.pkt 4 ustawy o rybactwie śródlądowym z dnia 18 kwietnia 1985 roku (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 652 z póź. zm.) strażnicy Państwowej Straży Rybackiej pełnią służbę w organach administracji państwowej i podlegają przepisom ustawy z dnia 16 września 1982 roku o pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. z 2013 roku poz. 269*

oraz z 2014 r. poz. 1199), z uwzględnieniem przepisu art. 26 ust 1 niniejszej ustawy. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 9 maja 1997 roku w sprawie praw i obowiązków pracowniczych, zasad wynagradzania, wzorów oznak, legitymacji służbowej, odznaki służbowej i umundurowania strażników Państwowej Straży Rybackiej oraz wzoru oznaki i legitymacji strażnika Społecznej Straży Rybackiej – pracownicy biurowi (np. księgowy i sekretarka) mogą być zatrudnieni tylko i wyłącznie na stanowiskach wymienionych w § 1 powyższego rozporządzenia. Z uwagi na niewielki budżet przeznaczony na wynagrodzenia naszej jednostki, nie można obecnie zatrudnić dodatkowo np. zastępcy komendanta wojewódzkiego czy też komendanta posterunku. Funkcję komendanta posterunku powierzono zatem głównej księgowej i takie rozwiązania stosuje się w niektórych jednostkach Państwowej Straży Rybackiej w innych województwach.” Kontrolujący zwracają uwagę, że w powoływanym w treści wyjaśnienia Rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 9 maja 1997 r. nie ma zapisu stwierdzającego, że pracownicy biurowi mogą być zatrudniani „tylko i wyłącznie na stanowiskach wymienionych w § 1 powyższego rozporządzenia.”; natomiast mówi, że Strażnikami Państwowej Straży Rybackiej, zwanymi dalej "strażnikami", są komendant wojewódzki, zastępca komendanta wojewódzkiego, komendant posterunku, starszy strażnik, strażnik, młodszy strażnik. Kontrolujący podkreślają, że rodzaj i stanowiska pracy oraz zakresy obowiązków i struktura organizacyjna PSR w Gorzowie z mocy ustawy zostały określone zatwierdzonym przez Wojewodę Lubuskiego regulaminem PSR w Gorzowie stanowiącym załącznik do zarządzenia nr 70 Wojewody Lubuskiego z dnia 2 kwietnia 2009 r. w sprawie nadania regulaminu Państwowej Straży Rybackiej w Gorzowie Wlkp. Powołując się na obowiązujący stan prawny i wydane na jego podstawie zarządzenie nr 70 Wojewody Lubuskiego, kontrolujący zajęli stanowisko, że pracownikom biura PSR w Gorzowie nie należy się ekwiwalent za umundurowanie oraz za pranie i czyszczenie umundurowania. Ponadto zdaniem kontrolujących, pracownicy biura wykonujący wyłącznie zadania administracyjno-księgowe z wyłączeniem zadań przypisanych strażnikom PSR, powinni być zatrudnieni na podstawie ustawy o służbie cywilnej, odpowiednio na stanowisku: Głównej Księgowej, do spraw księgowości oraz do spraw ogólnooorganizacyjnych.

Kontrolujący potwierdzili, że wysokość wypłaconego ekwiwalentu dla strażników i komendanta straży, wyliczona została w oparciu o obowiązujące normy przydziału umundurowania i zgodnie z okresami ich użytkowania, z uwzględnieniem i proporcjonalnie do wymiaru etatu zatrudnionych strażników i komendanta straży.

W przypadku zakupu umundurowania przez strażnika i rozliczenia kosztów ich zakupu po stronie wydatków PSR, wysokość ekwiwalentu za umundurowanie dla danego strażnika została odpowiednio pomniejszona o wysokość ekwiwalentu wyliczoną dla zakupionego umundurowania.

Wysokość wypłaconego ekwiwalentu za pranie umundurowania jak kurtki, spodnie gabardynowe, polowe i zimowe oraz swetra, krawatu i czapki wyliczona powinna być zgodnie z załącznikiem nr 2 do zarządzenia w sprawie ustalenia regulaminu pracy PSR, §7, pkt 1, który mówi, że „Strażnikowi przysługuje nie rzadziej niż raz na pół roku ekwiwalent pieniężny za pranie i czyszczenie

umundurowania obliczany na podstawie cen obowiązujących w danym roku kalendarzowym w zakładach prowadzących usługi czyszczenia i prania odzieży". W tym przypadku ekwiwalent został wyliczony na podstawie cen zebranych od trzech pralni według danych obowiązujących w pierwszym półroczu 2016 r. (brak danych 2017 r.). Ponadto dla pozostałego umundurowania zgodnie z treścią wymienionego paragrafu, który mówi że: „Za pranie pozostałych elementów umundurowania, ... ustala się cztery prania w miesiącu. Ekwiwalent będzie wyliczany na podstawie cen środków do prania oraz pozostałych kosztów związanych z wykonywaniem tych czynności.” Zgodnie z tym zapisem półroczny ryczałt powinien być obliczony jako ekwiwalent za jedno pranie x 24 (6 miesięcy x 4 prania). Z oceny dokumentów (kalkulacja wysokości ryczałtu z dnia 10.03.2016 r.) wynika, że do obliczenia zostało przyjętych 26 prań w każdym półroczu. Ponadto do ustalenia ekwiwalentu za pranie i czyszczenie umundurowania przyjęto na każde półrocze 15,00 zł jako koszt zakupu środków czyszczących do obuwia, o którym nie ma zapisu w zarządzeniach lub innych wytycznych dla tego zakresu. W przekazanym przez Komendanta PSR wyjaśnieniu czytamy: „Wyliczenie ekwiwalentu za pranie umundurowania w 2017 roku nastąpiło na podstawie wyliczeń z I połowy 2016 roku, gdzie brano pod uwagę m. in. średnie ceny czyszczenia odzieży na terenie Gorzowa Wlkp. W 2017 roku nie zmieniano wysokości ekwiwalentu za pranie umundurowania, gdyż po rozeznaniu się w punktach czyszczenia odzieży średnie ceny za ww. usługi pozostały na tym samym poziomie. W styczniu br. wprowadzono Zarządzenie Nr 1/2018 z dnia 16 stycznia 2018 roku Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Rybackiej w Gorzowie Wlkp., w którym ujęto przysługujący strażnikom ekwiwalent pieniężny za zakup środków czyszczących do obuwia oraz przyjęto dwudziestosześciokrotne wykonanie prania odzieży w ciągu pół roku do wyliczenia ekwiwalentu za pranie.” Na podstawie powyższych ustaleń kontrolujący ustalili, że wysokość ekwiwalentu za pranie i czyszczenie umundurowania, jaką otrzymał strażnik i komendant straży zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w 2017 r. była wyższa o kwotę 52,72 zł ($4 \times 5,68 \text{ zł} + 2 \times 15,00 \text{ zł}$) w stosunku do tej, która wynika z regulaminu pracy i zarządzeń będących załącznikami do tego regulaminu. Łącznie nadpłata ekwiwalentu dla tej grupy zawodowej w 2017 r. wyniosła 474,48 zł ($9 \text{ etatów} \times 52,72 \text{ zł}$).

Wszystkie skontrolowane pozycje księgowe zostały prawidłowo opisane, zadekretowane i ujęte w księgach rachunkowych. Na podstawie przeprowadzonej kontroli poza stwierdzonymi nieprawidłowościami ustalono, że wydatki zostały poniesione zgodnie z planowanym przeznaczeniem, w sposób celowy i oszczędny, a wydatki w tym paragrafie mieściły się w planie finansowym jednostki. Kwota wydatków wykazana w sprawozdaniu Rb-28 jest zgodna z zapisem księgowym. Ponadto na podstawie skontrolowanych dokumentów księgowych nie stwierdzono naruszenia obowiązujących przepisów wynikających z art. 21 oraz art. 22 ustawy z dnia 19 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U.2017.2342), które ustalają zasady dokumentowania operacji gospodarczych, a w szczególności warunki, jakimi powinny odpowiadać dowody księgowe stanowiące podstawę zapisów w księgach rachunkowych.

2. Paragraf 4210 – Zakup materiałów i wyposażenia

W paragrafie tym PSR poniosła wydatki o łącznej wartości 39 066,76 zł. Na podstawie opisów w treści zaewidencjonowanych transakcji na koncie 130 wydatki poniesione zostały głównie na zakup paliwa do samochodów służbowych i łodzi służbowych na kwotę 25 494,48 zł co stanowi 65,26% wydatków w tym paragrafie. Zgodnie z metodologią do kontroli szczegółowej wybrano 10 transakcji ujętych w tym paragrafie na kwotę 6 863,24 zł.

W PSR zarządzeniem nr 2/2016 Komendanta PSR z dnia 15 lutego 2016 r. został wprowadzony „Regulamin udzielania zamówień publicznych, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości 30 000 EURO”. Regulamin ten określa w § 4 zasady udzielania zamówień o wartości równej lub wyższej 10 001,00 zł (netto) do kwoty nieprzekraczającej równowartości 30 000,00 EURO.

Wartość zakupionego paliwa do samochodów i łodzi służbowych w roku 2017 przekroczyła wartość 10 001,00 zł i jak kontrolujący ustalili w celu wyboru najkorzystniejszej oferty i dostawcy paliw została przeprowadzona procedura zgodnie z obowiązującym regulaminem, o którym mowa wyżej. Zapytanie ofertowe z dnia 19.02.2016 r. na dostawę paliwa płynnego i gazu skroplonego zostało skierowane do czterech firm, operatorów działających na terenie województwa lubuskiego. Termin realizacji zamówienia został określony w zapytaniu na okres od dnia podpisania umowy do 31 marca 2018 r. Ofertę złożyły dwie firmy, jedna firma złożyła odmowę złożenia oferty, jedna firma nie odpowiedziała na zapytanie ofertowe. Na okoliczność wyłonienia najkorzystniejszej oferty w dniu 9 marca 2016 r. sporządzony został protokół. Kontrolujący potwierdzili, że zgodnie z przyjętymi kryteriami wyboru najkorzystniejszej oferty, wskazany w protokole dostawca złożył najkorzystniejszą ofertę tj. zaoferował najniższą cenę jednostkową obowiązującą na dzień złożenia oferty oraz udzielił najwyższego rabatu w wysokości 5 gr za każdy litr zakupionego paliwa. Na tej podstawie w dniu 14.03.2016 r. została zawarta z firmą „Statoil” umowa nr Akn 14/3/16 na sprzedaż bezgotówkową paliwa w systemie „ROUTEX”. W ramach zawartej umowy zamawiającemu wydane zostały karty paliwowe w ilości 6 szt. „na okaziciela”. Karta w tej opcji daje możliwość przez posiadacza karty tankowania paliwa do dowolnego pojazdu. System „ROUTEX” umożliwiał wyboru karty w opcji „Karta z numerem rejestracyjnym pojazdu”, która to opcja uprawnia użytkownika karty do korzystania pod warunkiem, że transakcja dotyczy pojazdu o numerze rejestracyjnym wytłoczonym na karcie paliwowej. W ocenie kontrolujących wybór tej opcji daje możliwość skuteczniejszej weryfikacji prawidłowości używania karty paliwowej i rozliczania zakupionego paliwa przez kierownika jednostki budżetowej, ponieważ sprzedawca jest zobowiązany do zatwierdzenia transakcji przy użyciu karty po uprzednim sprawdzeniu, że paliwo zostało zatankowane do pojazdu o numerze rejestracyjnym wskazanym na karcie ROUTEX.

W ramach próby do kontroli wybrano 3 pozycje księgowe (*faktury*) za zakup paliwa. Z treści faktur wynika jaki rodzaj i ilości paliwa zostały zakupione na dany numer karty paliwowej bez wskazania do jakiego pojazdu nastąpiło tankowanie. Opis uzasadnienia poniesionych kosztów umieszczony przez pracownika PSR na odwrocie faktur również nie zawiera takiej informacji i ogranicza się do zapisu

o treści „*paliwo do samochodów PSR*”. Brak informacji na fakturze ile paliwa i do jakiego pojazdu, łodzi motorowej zatankowano paliwo, nie daje możliwości jednoznacznego powiązania transakcji zakupu paliwa z pojazdem i potwierdzenia, że ilość paliwa wykazanego w karcie przebiegu pojazdu lub łodzi motorowej została prawidłowo wykazana i rozliczona. Powiązanie takie było możliwe jedynie dla samochodu wyposażonego w instalację LPG, który jako jedyny spośród pozostałych pojazdów został w nią wyposażony. W otrzymanym wyjaśnieniu od Komendanta PSR czytamy: *„Karty paliwowe obowiązujące w 2017 roku były wydane na „okaziciela”, a strażnicy naszej jednostki pokwitowali ich odbiór. Prawidłowość rozliczania się z zakupionego paliwa była poprzez rozpisywanie kart drogowych, przedstawianie paragonów zakupu, sporządzanie comiesięcznych raportów zużycia paliwa, kontroli pojazdów i łodzi w zakresie przebytych kilometrów lub motogodzin. Ponadto na stronach „Circle” (przypis: dawniej Statoil) na bieżąco jest możliwość sprawdzenia pobranego paliwa. W marcu 2018 roku Państwowa Straż Rybacka w Gorzowie Wlkp. podpisała umowę na dostarczanie paliw z „Carpatią”, a obowiązujące karty paliwowe są przypisane do konkretnego pojazdu – na kartach paliwowych widnieje nr rejestracyjny pojazdu służbowego.”*

Ponadto kontrolujący potwierdzili, że zgodnie z zawartą umową do każdego zakupionego na stacjach STATOIL litra paliwa, został udzielony rabat w wysokości 5 gr.

Na podstawie danych z faktur wynika, że przy pomocy kart ROUTEX realizowane były również transakcje zakupu np.: płynu do spryskiwaczy zimowy 4 l. w cenie 29,99 zł/ 1 szt., lub płynu do spryskiwaczy letni 4 l. w cenie 19,99 zł/ 1 szt., usługa mycia samochodu 1 szt. w cenie 27,99 zł, zakup żetonów do myjni ręcznej w kwocie 8,00 zł (4x2,00zł). W PSR zarządzeniem nr 7/2016 Komendanta PSR z dnia 27 kwietnia 2016 r. wprowadzona została „Instrukcja użytkowania samochodów służbowych”. Instrukcja ta nie określa zasad posługiwania, wykorzystywania i rozliczania się z transakcji za zakup usług i towarów dokonywanych przy użyciu kart paliwowych ROUTEX i nie zawiera informacji o ograniczeniach związanych z tymi transakcjami.

Pozostałe skontrolowane wydatki w tym paragrafie dotyczyły zakupu programu antywirusowego – aktualizacji licencji dla 5 stanowisk komputerowych (396,05 zł), programu księgowego PROLIDER (1 201,46 zł), ręcznych miotaczy gazu w ilości 8 szt. dla strażników PSR (500,00 zł). Potwierdzenie pobrania na stan przez Strażnika ręcznego miotacza gazu zostało ujęte na „Karcie Indywidualnej Użytkownika Środków Trwałych”, zakup opon (4 szt.) na kwotę 1 880,00 zł do samochodu służbowego FG 61346, telefonu GSM dla strażnika (269, 99 zł), którego odbiór został potwierdzony na „Karcie ...” oraz zakup części do samochodów służbowych (2 transakcje) na łączną kwotę 840,00 zł.

Na podstawie przeprowadzonej kontroli, poza stwierdzonym brakiem instrukcji regulującej zasady użytkowania karty płatniczej typu ROUTEX służącej do przeprowadzania bezgotówkowych transakcji zakupu paliwa i artykułów nie paliwowych na stacjach paliw oraz prowadzenia rozliczeń i kontroli dla transakcji przeprowadzanych przy użyciu wymienionej karty płatniczej, ustalono, że wydatki w tym paragrafie zostały poniesione zgodnie z planowanym przeznaczeniem, w sposób celowy i oszczędny, a płatności za faktury z odroczonym terminem płatności (*przelewem*) były zrealizowane przed upływem

wyznaczonego terminu płatności. Jak ustalono wydatki w tym paragrafie mieściły się w planie finansowym jednostki, a kwota wydatków wykazana w sprawozdaniu Rb-28 jest zgodna z zapisem księgowym.

3. Paragraf 4270 – Zakup usług remontowych

W paragrafie tym PSR poniosło wydatki o łącznej wartości 6 932,86 zł. Zgodnie z przyjętą metodologią do kontroli szczegółowej wybrano nie mniej niż 50% wartości transakcji ujętych w paragrafie.

Na podstawie zapisów księgowych i w oparciu o dokumenty źródłowe (*faktury*) ustalono, że w paragrafie tym zostały ujęte wydatki poniesione na naprawę samochodu służbowego w kwocie 5 826,35 zł oraz na konserwację dźwigów i instalacji p-poż w wysokości 1 106,51 zł (*wydatki fakturowane w ujęciu miesięcznym na podstawie otrzymanych faktur*). Ustalono, że wydatki na konserwację wynikają z zawartej umowy z LUW w Gorzowie na wynajem pomieszczeń biurowych w Zielonej Górze przy ul. Różanej 13 przeznaczonych na siedzibę posterunku PSR i związane są z eksploatacją i użytkowaniem tych pomieszczeń oraz części wspólnych, do których zalicza się m.in. konserwację dźwigów i instalacji p-poż.

Na podstawie przeprowadzonej kontroli ustalono, że wydatki zostały poniesione zgodnie z planowanym przeznaczeniem, w sposób celowy i oszczędny, a płatności dla wydatków z odroczonym terminem płatności (przelewem) były zrealizowane przed upływem wyznaczonego terminu płatności. Wydatki w tym paragrafie mieściły się w planie finansowym jednostki, a kwota wydatków wykazana w sprawozdaniu Rb-28 jest zgodna z zapisem księgowym.

4. Paragraf 4300 – Zakup usług pozostałych

W paragrafie tym zostały zaewidencjonowane wydatki o łącznej wartości 13 468,03 zł. Zgodnie z metodologią do kontroli szczegółowej wybrano 10 transakcji ujętych na koncie 130 na kwotę 3 529,81 zł, co stanowi 26,20% wydatków poniesionych w tym paragrafie.

Na podstawie dokumentów źródłowych ustalono, że na 10 skontrolowanych pozycji księgowych (*faktur*) w § 4300, błędnie zostały ujęte wydatki w tym paragrafie dla 5 transakcji (*faktur*):

- Faktura nr 6/09.2017 z dnia 21.09.2017 r. „Usługa gastronomiczna” na kwotę 138,50 zł jak wynika z opisu faktury i uzyskanej informacji od Komendanta PSR dotyczyła szkolenia doskonalącego z posługiwania się bronią palną oraz strzeleckiego (*szczegóły dot. tego szkolenia znajduje się w opisie wydatków dla § 4700*). Wydatki te należało ująć w § 4700, który m.in. mówi, że niezależnie od rodzaju działalności szkoleniowej paragraf ten uwzględnia również wydatki stanowiące wypłatę wynagrodzenia z tytułu umów o dzieło lub umów zlecenia, których przedmiotem są szkolenia pracowników; do kosztów szkoleń należy również zaliczać wszystkie koszty związane ze szkoleniem, w tym koszty ponoszone na dojazd, zakwaterowanie i wyżywienie uczestników szkolenia. W wyjaśnieniu otrzymanym od Głównej Księgowej PSR czytamy: „Faktura 6/09.2017 z dnia 21.09.2017r. na kwotę 138,50 została zapłacona z paragrafu 4300 zgodnie z opisem na fakturze czyli usługa gastronomiczna związana z posiłkami dla strażników. Zapłacona

została też faktura za szkolenie z paragrafu 4700, dlatego nie powiązałam wcześniej zapłaconej faktury że też dotyczy ona w/w szkolenia."

- Faktura nr 01/03/2017 z dnia 03.03.2017 r. „Usługa gastronomiczna związana ze szkoleniem w dniu 02.03.2017 r.” na kwotę 220,00 zł. Wydatki należało ująć w § 4700 analogicznie jak w przypadku opisanym powyżej. Na podstawie ustnych informacji uzyskanych od Komendanta PSR i na podstawie udostępnionych dokumentów szkolenie było bezpłatne i zrealizowane zostało w ramach współpracy z Policją i dotyczyło posługiwania się środkami przymusu bezpośredniego oraz zasad i warunków ich przechowywania i ewidencji, a jedynym kosztem tego szkolenia była usługa gastronomiczna. W wyjaśnieniu otrzymanym od Głównej Księgowej PSR czytamy: *„Faktura 01/03/2017 z dnia 03.03.2017 dotycząca usługi gastronomicznej została zapłacona z paragrafu 4300-zakup usług pozostałych. Pod fakturą nie było żadnych dokumentów mówiących o tym, że odbyło się szkolenie. Po rozmowie poprosiłam Komendanta Wojewódzkiego aby były dostarczane wszystkie dokumenty wraz z fakturami mówiące o zdarzeniach odbywających się w PSR.”*
- Faktura nr 215/9/2017 z dnia 20.09.2017 r. „Usługa hotelowa” na kwotę 775,00 zł jak wynika z opisu faktury, polecenia wyjazdu służbowego i zaproszenia, związana była z uczestnictwem Komendanta PSR w XVIII Krajowej Konferencji Komendantów Wojewódzkich PSR gdzie głównym tematem było przedstawienie problemów funkcjonowania PSR w kontekście nowej ustawy „Prawo Wodne”. Mając na uwadze powyższe oraz to, że konferencje stanowią formę szkolenia, wymienione koszty należało ująć w § 4700. W wyjaśnieniu otrzymanym od Głównej Księgowej PSR czytamy: *„Faktura nr 215/9/2017 z dnia 20.09.2017r. wystawiona za usługę hotelową zapłacona została z paragrafu 4300 zgodnie z opisem na fakturze. Z powodu braku dokumentów o odbytej naradzie na której był Komendant Wojewódzki. Narada dotyczyła funkcjonowania Państwowych Straży Rybackich.”*
- Faktura nr 66/11 z dnia 13.11.2017 r. Zgodnie z opisem merytorycznym umieszczonym na odwrocie faktury usługa dotyczyła *„Naprawa Suzuki Grand Vitara FG 61346”*, a wydatki w kwocie 986,11 zł związane z tą naprawą powinny być ujęte w całości w § 4270 „Zakup usług remontowych”. Zgodnie ze stanowiskiem RIO z Kielc z dnia 27 sierpnia 2018 r., z którego wynika, że *„W przypadku gdy nie zawarto umowy lub nie wydano zlecenia, (wystarczy) opis merytoryczny pracownika zawarty na fakturze, potwierdzający rodzaj powierzonego do wykonania wydatku. Podstawę do zaklasyfikowania wydatku nie stanowi zaś wyszczególnienie na fakturze lub specyfikacji załączonej do faktury. Dane tam wskazane zawierające ewentualnie takie elementy, jak: ... zakup materiałów, fazy technologiczne remontu (naprawy), stanowią jedynie informację dodatkową dla zamawiającego usługę.”* Opis merytoryczny umieszczony przez zamawiającego na odwrocie faktury jasno wskazuje, że usługa dotyczyła naprawy pojazdu. Zatem zgodnie z rozporządzeniem ministra finansów z 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U.2014.1053) w paragrafie 4270 ujmuje się wydatki na zakup usług remontowych polegających głównie na przywracaniu wartości użytkowej wyrobów przemysłowych, między innymi usługi konserwacyjne i naprawcze wyrobów przemysłowych, np.

maszyn, środków transportu, urządzeń, sprzętu. W wyjaśnieniu otrzymanym od Głównej Księgowej PSR czytamy: „Faktura 66/11 z dnia 13.11.2017r. w opisie faktury przez zakład Naprawa i wulkanizacja „Damian” jest wyszczególnienie świeca, cewka, wymiana cewki + świec, wydatek całej faktury został zapłacony z paragrafu 4300.”

- Faktura nr 564/2017 z dnia 23.06.2017 r. Zgodnie z opisem merytorycznym umieszczonym na odwrocie faktury wydatki związane były z „Naprawa i części zamienne sam. służbowego PSR nr rej FG 27506 (dwie linki od hamulca ręcznego, dwie żarówki).” W przypadku części samochodowych (poz. 1 i 2 faktury) na kwotę 540,00 zł wydatki z tym związane zostały prawidłowo ujęte w § 4210, natomiast wydatki z poz.3 faktury, dotycząca naprawy auta na kwotę 240,00 zł należało, ująć w § 4270 gdyż naprawa związana była z przywróceniem wartości użytkowej pojazdu. W wyjaśnieniu otrzymanym od Głównej Księgowej PSR czytamy: „Faktura 564/2017 z dnia 23.06.2017r. za części do samochodu zapłacono z paragrafu 4210, natomiast w fakturze jedna pozycja opisana była naprawa auta / Robocizna zapłacona została jako usługa paragraf 4300.”

Podsumowując na podstawie przyjętej próby (10 zapisów księgowych - faktur), kwota błędnie zaksięgowanych wydatków w tym paragrafie wyniosła 2 359,61 co stanowi 66,85% skontrolowanych wydatków w § 4300. Podstawą prawną dla powyższych ustaleń stanowi rozporządzenie ministra finansów z 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U.2014.1053) wraz ze zmianami oraz stanowisko RIO z Kielc z dnia 27 sierpnia 2018 r. znak WI.44.30.2018 w sprawie klasyfikacji wydatków usług remontowych.

Na podstawie przeprowadzonej kontroli poza wymienionymi i stwierdzonymi uchybieniami ustalono, że wydatki zostały poniesione zgodnie z planowanym przeznaczeniem, w sposób celowy i oszczędny, a płatności dla wydatków z odroczonym terminem płatności (przelewem) były zrealizowane przed upływem wyznaczonego terminu płatności. Wydatki w tym paragrafie mieściły się w planie finansowym jednostki, a kwota wydatków wykazana w sprawozdaniu Rb-28 jest zgodna z zapisem księgowym.

5. Paragraf 4410 – Podróże krajowe służbowe

Na podstawie zapisów księgowych na koncie 130 wydatki ujęte w tym paragrafie dotyczyły kosztów związanych z delegacjami pracowników PSR. Łącznie w paragrafie poniesiono wydatki w wysokości 4 299,80 zł. W ramach próby do kontroli szczegółowej wybrano 5 zapisów księgowych na kwotę 360,00 zł co stanowi 8,37% wydatków poniesionych ogółem w tym paragrafie.

Rozliczenia polecenia wyjazdu służbowego, wybrane do kontroli, prowadzone były w układzie miesięcznym, oddzielnie dla każdego pracownika. Wydatki związane były z poleceniem wyjazdu służbowego w celu prowadzenia kontroli na akwenach wodnych na terenie województwa lubuskiego i dotyczyły wypłat związanych z naliczoną dietą z tytułu przebywania w delegacji powyżej 8 godzin przez niżej wymienionych pracowników PSR:

Pracownik	Nr delegacji	Okres rozliczeniowy	Wartość wyliczonych i wypłaconych diet w zł
Władysław Paszkowski	5/2017	01-31.01.2017	105,00
Jacek Grzanka	17/2017	01-31.03.2017	45,00
Lech Sadownik	47/2017	01-30.06.2017	60,00
Józef Łyska	62/2017	01-31.08.2017	90,00
Ryszard Makota	87/2017	02-30.11.2017	60,00
RAZEM			360,00

Zgodnie z dyspozycją art. 29 § 1 Kodeksu pracy w treści umowy o pracę powinno zostać określone przez strony tej umowy miejsce wykonywania przez pracownika pracy. Należy podkreślić, iż ustawodawca nie wprowadził żadnych ograniczeń dla zdefiniowania miejsca wykonywania pracy pod względem geograficznym. Przykładowo może to zostać określone jako miejscowość siedziby pracodawcy, teren powiatu, województwa czy nawet większa część obszaru kraju. Zgodnie z tą dyspozycją wymienieni powyżej pracownicy w treści umowy jako miejsce wykonywania pracy mają określony obszar województwa lubuskiego.

Określenie w treści umowy o pracy miejsca wykonywania pracy ma praktyczne znaczenie nie tylko dla możliwości weryfikacji przez pracodawcę prawidłowego wykonywania obowiązków pracowniczych przez pracownika np. terminowego stawiania się w umówionym miejscu pracy, ale także ma znaczenie dla istnienia obowiązku wypłacania przez pracodawcę diet z tytułu podróży służbowej. Co do zasady pracownikowi świadczącemu pracę w obszarze geograficznym wskazanym jako miejsce świadczenia przez niego pracy nie przysługuje dieta z tytułu podróży służbowej.

Zgodnie z dyspozycją art. 77⁵ § 1 K.p., pracownikowi wykonującemu na polecenie pracodawcy zadanie służbowe poza miejscowością, w której znajduje się siedziba pracodawcy lub poza stałym miejscem pracy przysługują należności na pokrycie kosztów związanych z podróżą służbową. Należy wskazać, iż Strażnikom PSR, w umowie o pracę jako miejsce pracy określono obszar geograficzny, tj. województwo lubuskie, w którym wykonują swoje obowiązki wynikające z opisu stanowiska pracy (*zakres czynności*). W konsekwencji powyższego w razie wykonywania pracy na takim terenie pracownikowi nie należy się dieta z tytułu podróży służbowej. Takie stanowisko znajduje potwierdzenie w orzecznictwie SN z dnia 19 listopada 2008, II PZP 11/08, które przyjęło, że: *„... odbywający podróże w ramach wykonywania umówionej pracy i na określonym w umowie obszarze jako miejsce świadczenia pracy nie jest w podróży służbowej w rozumieniu art. 77⁵ § 1 K.p.”*. Ponadto w ocenie SN podane w umowie o pracę stałe miejsce pracy nie przesądza jeszcze o podróży służbowej pracownika, jeżeli przez dłuższy czas systematycznie świadczy pracę w innym miejscu pracy niż wskazane w umowie, nawet za granicą (*wyrok SN z 17 lutego 2012 r., sygn. akt III UK 54/11*). W wyjaśnieniu otrzymanym od Komendanta PSR czytamy: *„Strażnicy Państwowej Straży Rybackiej w Gorzowie Wlkp. otrzymują połowę wysokości diety z tytułu podróży służbowej trwającej od 8 do 12 godzin . Miejscem pracy strażnika zgodnie z umową o pracę jest województwo lubuskie. Jest również*

zapis mówiący, że pracę strażnik winien wykonywać w siedzibie pracodawcy lub innym miejscu przez niego wskazanym. Od wielu lat strażnicy mają wyznaczony swój rejon pracy – tj. powiat lub kilka powiatów i na tym obszarze swojego działania są dowódcami patrolu oraz organizują wspólne patrole ze Społeczną Strażą Rybacką, Policją czy innymi jednostkami organizacyjnymi. Również nadzór – tj. kontrole z działalności Społecznej Straży Rybackiej oraz wspólne wyjazdy ze SSR w soboty czy niedziele realizowane są przez konkretnego strażnika w danym powiecie. We wcześniejszych zakresach czynności strażnicy mieli przydzielony swój teren działania. Zakresy czynności obecnie obowiązujące nie określają wprost rejonu działania konkretnego strażnika, niemniej jednak w praktyce strażnicy PSR od wielu lat kontrolują przede wszystkim wody śródlądowe na swoim obszarze działania, zgodnie z wewnętrznym regulaminem dotyczącym wyznaczenia rejonów pracy strażników PSR na terenie województwa lubuskiego. Przepisy rozporządzenia ministra pracy i polityki społecznej z 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej, nie wskazują wprost, że dieta nie należy się, jeśli pracownik wykonuje swoje zadania ponad 8 godzin w miejscu geograficznie wskazanym jako miejsce pracy. Dopiero interpretacja przepisów wskazuje, że „co do zasady pracownikowi świadczącemu pracę na obszarze geograficznie wskazanym przez pracodawcę jako miejsce świadczenia przez niego pracy nie będzie przysługiwała dieta z tytułu podróży służbowej”. W przepisach i interpretacjach dotyczących podróży służbowych występuje sformułowanie - „stałe miejsce pracy”, poza którym to miejscem przysługuje dieta z tytułu podróży służbowej. Jak wcześniej wspominałem w umowie o pracę jest zapis, że miejscem pracy jest województwo lubuskie, ale też, że to pracodawca wskazuje miejsce wykonywania pracy tj. każdy strażnik ma przydzielony określony powiat lub powiaty i tylko w wyjątkowych przypadkach podczas nieobecności strażnika w pracy, zadania w określonym powiecie może przejąć inny strażnik po uzgodnieniu z komendantem wojewódzkim PSR. Trudno byłoby zgodzić się z faktem, że stałym miejscem pracy danego strażnika jest cały obszar województwa lubuskiego. Strażnik ma możliwość kontroli wód śródlądowych w każdym powiecie województwa lubuskiego, ale w praktyce poszczególni strażnicy wykonują swoje czynności służbowe najczęściej na swoim przydzielonym terenie działania, i przez wiele lat mogą nie być fizycznie w innych powiatach. (...) Pragnę podkreślić, że strażnicy Państwowych Straży Rybackich wykonując ustawowe zadania, ponad połowę czasu spędzają na akwenach wodnych szukając z łodzi patrolowych sprzętu służącego do nielegalnych połowów ryb. Wykonują tym samym ciężką i niebezpieczną pracę fizyczną w różnych warunkach pogodowych i przy tym specyficznym charakterze pracy dieta, która związana jest z pokryciem zwiększonych kosztów wyżywienia powinna należeć się przede wszystkim strażnikom PSR. Strażnicy naszej jednostki nie otrzymują posiłków regeneracyjnych. Niejednokrotnie strażnicy naszej jednostki muszą pracować w terenie ponad 8 godzin, chcąc doprowadzić do końca zadania związane z zabezpieczeniem nielegalnego sprzętu służącego do połowów ryb czy też przekazaniem podejrzanych o kłusownictwo rybackie osób na policję.” Odnosząc się do wyjaśnień w sprawie warunków pracy strażników i posiłków regeneracyjnych, kwestie dotyczące zapewnienia nieodpłatnie przez pracodawcę profilaktycznych posiłków i napojów dla

pracowników zatrudnionych w warunkach szczególnie uciążliwych reguluje rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie profilaktycznych posiłków i napojów (*Dz.U.1996.60.279*).

Powołując się na obowiązujący stan prawny dotyczący podróży służbowych jak również orzecznictwo SN w tym zakresie, kontrolujący zajęli stanowisko, że strażnicy, dla których zgodnie z zawartą umową i zakresem obowiązków, miejscem pracy jest teren województwa lubuskiego, wykonując swoje zadania na tym terenie, nie powinni być oddelegowani do pracy w ramach podróży służbowej, a za czas spędzony w pracy powyżej 8 godzin, nie powinni nabywać uprawnień do diety z tytułu przebywania w podróży służbowej. Tym samym dla wszystkich przyjętych do kontroli wydatków związanych z delegacją służbową w badanym zakresie wypłacona została nienależnie naliczona dieta w wysokości 360,00 zł (*100% wydatków skontrolowanych w paragrafie*).

Na podstawie przeprowadzonej kontroli poza stwierdzonymi nieprawidłowościami ustalono, że wydatki zostały poniesione z planowanym przeznaczeniem, w sposób celowy i mieściły się w planie finansowym jednostki. Kwota wydatków wykazana w sprawozdaniu Rb-28 jest zgodna z zapisem księgowym.

6. Paragraf 4700 – Szkolenia pracowników nie będących członkami korpusu służby cywilnej

Na podstawie ewidencji księgowej ustalono, że wydatki w § 4700 w roku 2017 wyniosły 2 329,00 zł. Wartości te są zgodne z kwotami wykazanymi w sprawozdaniu Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa. Zgodnie z metodyką kontroli, skontrolowano 100% wydatków ujętych w tym paragrafie. W roku 2017 wydatki związane ze szkoleniami pracowników poniesione zostały z trzech tytułów:

- 1) szkolenie doskonalące strzeleckie z posługiwania się bronią palną o wartości 861,00 zł,
- 2) szkolenie okresowe BHP strażników PSR o wartości 400,00 zł,
- 3) udział Komendanta PSR w XVII Krajowej Konferencji Komendantów Wojewódzkich Państwowych Straży Rybackich – o wartości 1 068,00 zł.

Ad.1)

Szkolenie doskonalące strzeleckie z posługiwania się bronią palną zostało przeprowadzone przez Zielonogórski Klub Sportowy „GWARDIA” w dniu 21.09.2017 r. w Zielonej Górze. W szkoleniu uczestniczyło 8 pracowników PSR: 7 strażników oraz Komendant Posterunku w Zielonej Górze. Szkolenie zostało przeprowadzone w oparciu o dwa konspekty tematyczne na strzelnicy przy użyciu broni krótkiej. Obowiązek zorganizowania szkolenia wynika z Zarządzenia nr 1/2017 Komendanta PSR z dnia 29 marca 2017 r. w sprawie zasad wyposażania w broń palną, środki przymusu bezpośredniego oraz szkolenia i doskonalenia strzeleckiego strażników PSR, w którym to określono m.in. zasady szkolenia i doskonalenia Strażników w zakresie broni palnej i środków przymusu bezpośredniego. Zgodnie z § 2, ust. 1-2, Komendant PSR organizuje szkolenie i doskonalenie Strażników (teoretyczne i praktyczne) nie rzadziej niż raz w roku kalendarzowym dla całego stanu osobowego oraz określa tematykę i zakres szkolenia, co uczynił. W § 2, ust. 4 w/w zarządzenia czytamy, że szkolenie prowadzi osoba posiadająca stosowne uprawnienia instruktorskie z zakresu broni palnej i środków przymusu

bezpośredniego. Zespół kontrolny ustalił, że szkolenie prowadził Pan Jerzy Zarzycki – trener strzelectwa klasy M - jednakże w dokumentacji szkoleniowej przedstawionej do kontroli nie odnaleziono dokumentów potwierdzających posiadanie uprawnień instruktorskich przez Pana Jerzego Zarzyckiego z zakresu broni palnej i środków przymusu bezpośredniego. W wyjaśnieniach Komendant PSR potwierdził, że *„Szkolenie teoretyczne i praktyczne z zakresu posługiwania się bronią palną w dniu 21 września 2017 roku odbyło się w ośrodku szkoleniowym KS Gwardia w Zielonej Górze , a prowadził je trener strzelectwa kl. M Pan Jerzy Zarzycki, posiadający uprawnienia do prowadzenia ww. szkolenia”.*

W kolejnym ustępie w/w zarządzenia, tj. § 2, ust. 4 czytamy, że strażnicy otrzymują zaświadczenie o odbyciu przedmiotowego szkolenia. Kopię zaświadczenia przechowuje Komendant PSR. Zespół kontrolny, w przedstawionych do kontroli dokumentach, nie odnalazł zaświadczeń potwierdzających odbycie szkolenia. Dokumentem, który mógłby wskazywać na odbycie szkolenie, była lista wyników strzelania, na której znajdują się wyniki oraz ocena ze strzelania w skali od 3 do 5, uzyskana przez poszczególne osoby uczestniczące w szkoleniu. Komendant PSR wyjaśnił, że *„Dokumentem potwierdzającym udział w powyższym szkoleniu jest lista obecności strażników PSR biorących udział w szkoleniu z dnia 21 września 2017 roku oraz lista wyników strzelania z 21.09.2017 roku z wynikami strzelania oraz ilością pobranej amunicji”.*

Ponadto, należy wspomnieć, że obowiązek uczestnictwa w szkoleniach z zakresu posługiwania się bronią, wynika z faktu posiadania przez strażników broni palnej i amunicji. Zgodnie z art.2, ust.1, pkt. 8, ustawy z dnia 24 maja 2013 r. (Dz.U.2017.1120) o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, strażnicy Państwowej Straży Rybackiej są podmiotami uprawnionymi do używania środków przymusu bezpośredniego i broni palnej. Natomiast zgodnie z § 2. Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 4 czerwca 2014 r. w sprawie szczegółowych zasad i warunków posiadania, przechowywania i ewidencjonowania przez Państwową Straż Rybacką broni palnej, sygnałowej, amunicji oraz środków przymusu bezpośredniego (Dz.U.2014.756). Państwowa Straż Rybacka może posiadać broń i amunicję, jeżeli komendant wojewódzki Państwowej Straży Rybackiej zapewnia przeszkolenie strażników Państwowej Straży Rybackiej z zakresu posługiwania się bronią oraz zasad i warunków jej przechowywania i ewidencji, potwierdzone zaświadczeniem wydanym przez komendanta wojewódzkiego (Stołecznego) Policji.

Szkolenie zorganizowane w dniu 21.09.2017 r. w Zielonej Górze nie było szkoleniem w rozumieniu w/w rozporządzenia, ale było szkoleniem doskonalącym, niezależnym od szkoleń potwierdzanych zaświadczeniem wydanym przez komendanta wojewódzkiego (Stołecznego) Policji. Szkolenie zostało rozliczone fakturą nr 23/L/2017 zapłaconą po odbyciu szkolenia, zgodnie z terminem wymagalnym.

Ad. 2)

Szkolenie okresowe z zakresu BHP dla pracowników PSR zostało zorganizowane przez firmę MIRP Szkolenia Doradztwo w dniu 21.03.2017 r. w siedzibie firmy przy ul. Wyszyńskiego. W szkoleniu uczestniczyło 8 pracowników. Wszyscy pracownicy ukończyli szkolenie, co zostało potwierdzone wydanymi zaświadczeniami. Szkolenie zostało rozliczone fakturą 85/2017 zapłaconą po odbyciu szkolenia, zgodnie z terminem wymagalnym.

Ad. 3)

Udział Komendanta PSR w XVII Krajowej Konferencji Komendantów Wojewódzkich Państwowych Straży Rybackich odbył się na prośbę Wojewody Lubuskiego z dnia 10.05.2017 r. udokumentowaną poleceniem wyjazdu służbowego nr 38/2017 z dnia 10.05.2017 r., podpisanym przez Dyrektora Generalnego LUW. Konferencja miała miejsce w dniach 24-26 maja 2017 r. w Hotelu „Silver Hotel & Gokart Center” w Szczecinie. Koszt udziału w konferencji został rozliczony fakturą przelewową Vat nr 0513/05/2017. Faktura dotyczyła dwóch rodzajów wydatków:

- usługa hotelowa na kwotę 622,00 zł,
- usługa gastronomiczna na kwotę 446,00 zł.

Kontrolujący ustalili, iż na odwrocie polecenia wyjazdu służbowego brakuje adnotacji dotyczącej rozliczenia ww. kosztów. W opinii kontrolujących formularz polecenia wyjazdu służbowego powinien zostać wypełniony przez oddelegowanego pracownika poprzez wskazanie daty i godziny wyjazdu oraz powrotu pracownika, jak również rozliczenie poniesionych wydatków (faktura Vat nr 0513/05/2017). Komendant PSR wyjaśnił, że *„Delegacja nr 38/2017 z dnia 10 maja 2017 roku podpisana przez Dyrektora Generalnego Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego na wyjazd służbowy do Szczecina, nie była zatwierdzona po powrocie ze zjazdu komendantów Państwowych Straży Rybackich, ponieważ nie było zwrotu dodatkowych kosztów (np. diet, opłat za przejazd autostradą czy kosztów związanych z zakupem biletów na pociąg lub autobus) bezpośrednio dla komendanta PSR. Dokumentem potwierdzającym udział w ww. zjeździe komendantów PSR w Szczecinie jest jedynie faktura z dnia (...) Analogiczna sytuacja dotyczy polecenia wyjazdu służbowego nr 73/2017 z dnia 23.08.2017 r. do miejscowości Susiec”.*

Zespół kontrolny potwierdził, że podobne uchybienie związane z brakiem wypełnienia formularza polecenia wyjazdu służbowego miało miejsce w przypadku wspomnianego przez Komendanta PSR polecenia wyjazdu służbowego nr 73/2017 z dnia 23.08.2017 r. na XVIII Krajową Konferencję Komendantów Wojewódzkich Państwowych Straży Rybackich, w dniach 18-20 września 2017 r. do miejscowości Susiec.

Poza wskazanymi uchybieniami, skontrolowane środki w § 4700 zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem oraz prawidłowo ujęto w ewidencji księgowej, tj. zgodnie z rodzajami wydatków wskazanymi w załączniku nr 4 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U.2014.1053).

Dokumentacja potwierdzająca wydatkowanie środków w § 4700 znajduje się w aktach kontroli.

7. Paragraf 6060 – Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych

Na podstawie ewidencji księgowej ustalono, że wydatki w § 6060 w roku 2017 wyniosły łącznie 195 400,00 zł. Wartości te są zgodne z kwotami wykazanymi w sprawozdaniu Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa. Zgodnie z metodyką kontroli, skontrolowano 100% wydatków

ujętych w tym paragrafie. Wydatki związane z zakupami inwestycyjnymi zostały poniesione z poniższych tytułów i wynosiły odpowiednio:

- 1) zakup samochodu służbowego – na kwotę 148 500,00 zł,
- 2) zakup łodzi wraz z wyposażeniem oraz silnika - na kwotę 43 700,00 zł,
- 3) zakup przyczepki podłodziowej – na kwotę 3 200,00 zł.

Ad.1) zakup samochodu służbowego

Na potrzeby dokonania zakupu samochodu służbowego zostało przeprowadzone postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego o wartości szacunkowej nieprzekraczającej równowartości 30 000 Euro (netto). Zasady udzielania zamówień publicznych przez PSR poniżej kwoty 30 000 Euro reguluje Zarządzenie nr 2/2016 Komendanta PSR z dnia 15 lutego 2016 r. wprowadzające regulamin udzielania zamówień publicznych przez PSR, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30 000 euro. W części regulaminu dotyczącego trybów udzielania zamówienia wskazano na dwa tryby:

- dla zamówień o wartości szacunkowej równej lub wyższej 1 001 netto a nieprzekraczającej kwoty 10 000 netto, zamawiający dokonuje rozeznania cenowego,
- dla zamówień o wartości szacunkowej równej lub wyższej 10 001 netto do kwoty nieprzekraczającej równowartości 30 000 netto, zamawiający stosuje zapytanie ofertowe.

Zamówienie na zakup samochodu służbowego (rodzaj zamówienia: dostawa) zostało przeprowadzone zgodnie z procedurą udzielania zamówienia o wartości szacunkowej równej lub wyższej 10 001 złotych (netto) do kwoty nieprzekraczalnej równowartości 30 000 Euro (netto), tj. poprzez dokonanie zapytania ofertowego.

Zapytanie ofertowe przeprowadzono wg poniższej kolejności.

➤ Pierwszy etap

Obejmował ustalenie wartości szacunkowej zamówienia na podstawie rozeznania rynku oraz sporządzenie notatki wg wzoru stanowiącego załącznik nr 2 do w/w regulaminu. W postanowieniach ogólnych przedmiotowego regulaminu, czytamy, że wartość szacunkową zamówień określa się z należytą starannością bez podatku od towarów i usług, zgodnie z zapisami art. 32 ustawy Prawo zamówień publicznych. Powyższe oznacza, iż dla określenia wartości zamówienia wynagrodzenie wykonawcy należało oszacować bez podatku VAT, czyli w kwocie netto. Na podstawie notatki z przeprowadzonego rozeznania rynku (sporządzonej przez Komendanta PSR w dniu 25.08.2017 r.) zespół kontrolny ustalił, że Zamawiający:

- dokonał rozeznania cenowego wśród dwóch oferentów określając wartość zamówienia w kwocie brutto (zamiast netto),
- nie przeliczył wybranej oferty wg odpowiedniego kursu euro stosowanego do zamówień publicznych w roku 2017 (4,1749 zł), w celu ustalenia obowiązku lub braku obowiązku stosowania przepisów ustawy Pzp. Tym samym, Zamawiający dokonał ustalenia wartości szacunkowej zamówienia na kwotę 139 646,00 zł (cyt.: „proponuję wybór oferty nr 2

przedstawionej przez Mitsubishi Gorzów Wlkp.(...) cena: 139 646,00 zł), jednakże niezgodnie z zapisami art. 32 ustawy Pzp. oraz § 1 ust. 2 regulaminu.

Ustalona przez Zamawiającego wartość zamówienia w kwocie brutto a następnie przeliczona przez zespół kontrolny zgodnie z przelicznikiem 1 euro = 4,1749 zł, wyniosła 27 194,18 euro, zgodnie z poniższymi wyliczeniami:

- Kwota brutto: 139 646,00 zł
- Kwota netto: 139 646,00 zł / 1.23 = 113 533,00 zł
- Przeliczenie na euro: 113 533,00 zł / 4,1749 zł = 27 194,18 euro

Oznacza to, że Zamawiający zastosował prawidłowy tryb udzielania zamówień publicznych, tj. poniżej kwoty 30 000 euro, pomimo braku szacowania wartości zamówienia wg zapisów art. 32 ust.1 ustawy Pzp oraz § 1, ust. 2 regulaminu.

➤ Drugi etap

Polegał na złożeniu wniosku o zgodę na dokonanie zamówienia publicznego do akceptacji przez Głównego Księgowego oraz zatwierdzeniu przez Komendanta Wojewódzkiego, wg wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do Regulaminu. Wniosek o udzielenie zamówienia (tak został nazwany w regulaminie wniosek o wyrażenie zgody na wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego) został złożony i zaakceptowany przez wskazane w regulaminie osoby 25.08.2017 r. (w tym samym dniu, w którym została sporządzona notatka z przeprowadzonego rozeznania cenowego). W punkcie 5 wniosku wskazano jako wartość (netto) zamówienia kwotę 121 139,00 zł wg załączonej kalkulacji (kosztorysu), jednakże w dokumentach zespół kontrolny nie odnalazł kosztorysu. W rozmowie Komendant PSR wyjaśnił, że *kalkulację stanowiła orientacyjna wartość zamówienia ujęta w planie postępowania o udzielenie zamówień z dnia 15.03.2017 r.*

➤ Trzeci etap

Polegał na złożeniu zapytania ofertowego (tak został nazwany w regulaminie etap związany z przygotowaniem i przesłaniem zapytania ofertowego). Zamawiający, zgodnie z zapisami regulaminu, przygotował w dniu 05.09.2017 r. zapytanie ofertowe według wzoru stanowiącego załącznik nr 3 do regulaminu. Zapytanie ofertowe na *„Zakup fabrycznie nowego samochodu terenowego na konstrukcji ramowej z silnikiem wysokoprężnym z napędem 4x4, wyciągarką elektryczną oraz hakiem holowniczym dla potrzeb Państwowej Straży Rybackiej w Gorzowie Wlkp.”* zawierało: szczegółowy opis przedmiotu zamówienia, formularz ofertowy, oświadczenie o spełnieniu warunków udziału w postępowaniu, wzór umowy (a nie umowę jak to nazwał Zamawiający). Zapytanie ofertowe zostało skierowane drogą mailową w dniu 5.09.2017 r. do czterech oferentów.

➤ Czwarty etap

Odnosił się do składania ofert przez wykonawców. W odpowiedzi na zapytanie ofertowe, drogą mailową, w terminie wymagalnym, tj. do 13.09.2017 r. do godz. 12.00, ofertę złożyło dwóch wykonawców, z których została wybrana oferta z najniższą ceną, tj. oferta przesłana przez PHU Fiałkowski Sp.J. Autoryzowany Dealer Nissan w Zielonej Górze, na kwotę 148 500,00 zł brutto.

➤ Piąty i ostatni etap

Etap zapytania ofertowego obejmował sporządzenie protokołu z czynności otwarcia i wyboru najkorzystniejszej oferty cenowej wg wzoru stanowiącego załącznik nr 5 do regulaminu. Protokół został sporządzony przez pracownika prowadzącego postępowanie w dniu 13.09.2017 r. W protokole w punkcie 3. dotyczącym rozeznania rynku, opisano wyłącznie etap związany z przesłaniem do oferentów zapytania ofertowego, natomiast nie opisano etapu związanego z ustalaniem wartości szacunkowej zamówienia. Ponadto, nie wskazano cen, za które potencjalni wykonawcy gotowi byli zrealizować zamówienie. Podobnie w punkcie 4 protokołu – nie podano ceny wybranej oferty, za którą wykonawca będzie realizował zamówienie. W wyjaśnieniach ustnych Komendant PSR wskazał, że *informacje te zostały pominięte omyłkowo*. Protokół został zatwierdzony przez Komendanta PSR.

W tym samym dniu, tj. 13.09.2017 r., Komendant PSR przesłał do czterech podmiotów, którzy otrzymali zapytanie ofertowe, zawiadomienie o wyborze najkorzystniejszej oferty na dostawę samochodu terenowego.

Udzielenie zamówienia zostało sformalizowane w postaci zawartej z PHU Fiałkowski Sp.J. Autoryzowany Dealer Nissan w Zielonej Górze w dniu 15.09.2017 r. umowy 1/4.2017 na dostawę fabrycznie nowego samochodu marki Nissan model Navara 2.3dCi. W dniu 21.11.2017 r. została wystawiona faktura nr 1/001/001/00320/2017O, a następnie opłacona w dniu 29.11.2017 r. przelewem bankowym na rachunek wskazany w fakturze. Odbiór samochodu przez Komendanta PSR nastąpił w terminie zgodnym z umową, tj. w dniu 29.11.2017 r., co zostało potwierdzone protokołem zdawczo-odbiorczym podpisanym przez Zamawiającego (Komendant PSR) oraz Wykonawcę (PHU Fiałkowski Sp.J.).

Ad.2) zakup łodzi wraz z wyposażeniem oraz silnika

Ad.3) zakup przyczepki podłodziowej

Na potrzeby dokonania zakupu łodzi wraz z wyposażeniem, silnika oraz przyczepki podłodziowej (podobnie jak na potrzeby zakupu samochodu służbowego) zostało przeprowadzone postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego o wartości szacunkowej nieprzekraczającej równowartości 30 000 Euro (netto), zgodnie z procedurą udzielania zamówienia o wartości szacunkowej równej lub wyższej 10 001 złotych (netto) do kwoty nieprzekraczalnej równowartości 30 000 Euro (netto), czyli poprzez dokonanie zapytania ofertowego. Zamówienie zostało przeprowadzone zgodnie z etapami opisanymi w procedurze zapytania ofertowego, z powieleniem takich samych błędów, jak opisano powyżej przy udzielaniu zamówienia na dostawę samochodu służbowego.

Zamówienia zostało udzielone Wykonawcy Roto-Tech Sp. z o.o. na podstawie podpisanej w dniu 19.09.2017r. umowy nr 2.4.2017. W dniu 16.11.2017 r. została wystawiona faktura Vat nr FS 17/11/P/0444, a następnie opłacona w dniu 29.11.2017 r. przelewem bankowym na rachunek wskazany w fakturze. Odbiór łodzi wraz z wyposażeniem, silnikiem oraz przyczepką podłodziową został dokonany przez Komendanta PSR w terminie zgodnym z umową, tj. w dniu 24.11.2017 r., co zostało potwierdzone protokołem zdawczo-odbiorczym podpisanym przez Zamawiającego (Komendant PSR) oraz Wykonawcę (Roto-Tech Sp. z o.o.).

W trakcie kontroli ustalono, że na dokumentach źródłowych potwierdzających zakupy inwestycyjne, tj. na dekrecie znajdującym się na odwrocie faktur, nie wpisano symbolu podziałki klasyfikacji budżetowej, przez co nie odnaleziono informacji o sposobie ujęcia faktur w księgach rachunkowych bezpośrednio na fakturach. Główna Księgowa PSR wyjaśniła, że *„faktury inwestycyjne nie księguje się w koszty więc takiej podziałki nie ma”*. Na podstawie ewidencji księgowej ustalono, że faktury inwestycyjne zostały ujęte na koncie 130 050050036060 (Zakupy inwestycyjne).

Zespół kontrolny potwierdził, że na dzień 17.08.2017 r., przed wszczęciem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, Komendant PSR miał zabezpieczone środki w planie finansowym w § 6060 na realizację zamówienia na kwotę 200 000,00 zł, w tym 60 000,00 zł były to środki własne a 140 000,00 zł były to środki zagwarantowane umową nr 2017/NZ-ur/029/S zawartą w dniu 20 czerwca 2017 r. na dofinansowanie przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze (WFOŚiGW) zadania pod nazwą: *„Zakup specjalistycznego zestawu patrolowego dla Państwowej Straży Rybackiej w Gorzowie Wlkp. niezbędnego do realizacji zadań na rzecz przeciwdziałania i likwidacji zagrożeń środowiska”*. Umowa z WFOŚiGW gwarantowała dofinansowanie zadania na poziomie do 70% kosztów kwalifikowalnych.

Wartość zrealizowanych zamówień była zgodna z wartością złożonych ofert.

Zakupy inwestycyjne zostały rozliczone trzema dowodami OT (przyjęcie środka trwałego) oraz zostały wprowadzone w dniu 30.11.2017 r. do ewidencji środków trwałych na koncie 011 „środki trwale” w wartościach zgodnych z wystawionymi fakturami.

Zgodnie z art. 98, ust. 1-2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U.2017.1579 ze zm.) Zamawiający sporządził roczne sprawozdanie o udzielonych zamówieniach i przekazał je w dniu 22 lutego 2018 r. Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych, dopełniając tym samym termin wymagalny przekazania sprawozdania, tj. do dnia 1 marca 2018 r. Sprawozdanie zostało sporządzone zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik do Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 15 grudnia 2016 r. w sprawie informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach, jego wzoru oraz sposobu przekazywania (Dz.U.2016.2038), a udzielone zamówienia oraz ich wartość zostały właściwie zakwalifikowane jako zamówienia, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty, o której mowa w art. 4 pkt 8 ustawy Prawo zamówień publicznych. Komendant PSR potwierdził, że kwota 257 658,63 zł wykazana w sprawozdaniu obejmuje zamówienia objęte kontrolą.

Poza powyższymi ustaleniami, zespół kontrolny zwrócił uwagę na nieaktualny fragment zapisu w punkcie III.1 (Obrót bezgotówkowy) Instrukcji sporządzania, obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych w PSR, stanowiącej załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 5 Komendanta PSR z dnia 01 lipca 2014 r. Zapis mówi, że: *„Dokumenty stanowiące podstawę do zapłaty (...) wpływają do kancelarii Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. Pracownik Państwowej Straży Rybackiej codziennie odbiera pocztę z kancelarii LUW, umieszcza na dokumentach finansowo-księgowych pieczętkę wpływu określającą datę otrzymania, celem ich opisania i przedkłada je*

komendantowi PSR". Biorąc pod uwagę odległą lokalizację PSR od LUW (aktualna siedziba PSR znajduje się przy ul. Młyńskiej 12), opisana powyżej praktyka wpływu dowodów księgowych oraz codziennego odbierania i dostarczania do siedziby PSR, zostanie zmieniona, co potwierdził Komendant PSR wyjaśniając, że *zmianą dostosuje zapis do obecnego stanu*.

III. SPRAWOZDAWCZOŚĆ BUDŻETOWA

Rb-27 i Rb-28

Zgodnie z § 18, ust. 1. Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (*Dz.U.2016.1015*), sprawozdania Rb-27 i Rb-28 sporządza się:

- narastająco za kolejne miesiące roku budżetowego,
- za grudzień sporządza się narastająco od początku roku do końca grudnia z uwzględnieniem operacji finansowych dokonanych do 9 dnia roboczego następującego po roku budżetowym,
- za rok budżetowy, z tym że w zakresie budżetu państwa - z uwzględnieniem operacji finansowych związanych z rozliczeniami w okresie przejściowym po zakończeniu roku budżetowego.

Terminowość przekazywania sprawozdań Rb-27 i Rb-28 regulowana jest załącznikiem 38 powołanego rozporządzenia, zgodnie z którym PSR, jako dysponent środków budżetu państwa trzeciego stopnia, przekazuje sprawozdania nie później niż 10 dni po upływie okresu sprawozdawczego, z wyjątkiem sprawozdania miesięcznego za grudzień, które można przekazać o 8 dni później.

Zespół kontrolny potwierdził, że sprawozdania Rb-27 i Rb-28 obejmowały wszystkie okresy sprawozdawcze wskazane w przedmiotowym rozporządzeniu i były przekazywane zgodnie z ustawowymi terminami.

Rb-N

Sposób sporządzania oraz terminy przekazywania sprawozdań Rb-N reguluje Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (*Dz.U.2014.1773*).

Wzór, według którego należy sporządzić sprawozdanie Rb-N, określony jest w załączniku nr 3 do w/w rozporządzenia i obejmuje dwie części: należności oraz wybrane aktywa finansowe (część A) oraz należności z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji (część B).

Terminy przekazywania sprawozdań Rb-N określone zostały w załączniku nr 6 do w/w rozporządzenia, zgodnie z którym PSR jako dysponent środków budżetu państwa trzeciego stopnia, przekazuje sprawozdania kwartalne za I, II i III kwartał nie później niż 12 dni po upływie okresu sprawozdawczego, natomiast sprawozdanie kwartalne za IV kwartał nie później niż 26 dni po upływie okresu sprawozdawczego.

Skontrolowane sprawozdania Rb-N zostały sporządzone zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik nr 3 do rozporządzenia, a terminy ich przekazywania były zgodne z załącznikiem nr 6.

IV. PODSUMOWANIE

Ocenę skontrolowanej działalności dokonano w oparciu o stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia:

➤ Nieprawidłowości:

1. Zagadnienia organizacyjne jednostki

Przy wydaniu upoważnień: nr 1/2014 z dnia 2 stycznia 2014 r. oraz nr 9 z dnia 22 stycznia 2014 r. dla pani Beaty Sudakowskiej, Komendant Wojewódzki PSR powołał się na podstawę prawną tj. odpowiednio na art. 268a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U.2013.267) i na art. 19 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U.31.206), które to podstawy prawne dla tych upoważnień nie mają zastosowania, gdyż Komendant Wojewódzki PSR nie posiada statusu organu administracji rządowej.

2. Paragraf 3020 – Wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń

W myśl wydanego na podstawie art. 22 ust. 7 ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym (*Dz.U.2015.652*) zarządzenia Wojewody Lubuskiego nr 70 z dnia 2 kwietnia 2009 r. w sprawie nadania regulaminu Państwowej Straży Rybackiej w Gorzowie, określającego szczegółową organizację w tym strukturę organizacyjną straży, rodzaje i stanowiska pracy wraz z zakresem obowiązków oraz sposób działania tej straży, pracownicy biura straży nie są strażnikami straży. W konsekwencji świadczenia tytułem ekwiwalentu za umundurowanie i ekwiwalentu za pranie i czyszczenie umundurowania na łączną kwotę 2 550,47 zł, które to świadczenie zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 9 maja 1997 r. w sprawie praw i obowiązków pracowniczych, zasad wynagradzania, wzorów oznak, legitymacji służbowej, odznaki służbowej i umundurowania strażników Państwowej Straży Rybackiej oraz wzoru oznaki i legitymacji strażnika Społecznej Straży Rybackiej (*Dz.U.1997.55.354*), przysługuje komendantowi jego zastępcy i strażnikom straży, zostały wypłacone dla pracowników biura PSR nienależnie.

3. Paragraf 3020 – Wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń

Nienależnie wypłacone świadczenia dla strażników PSR na kwotę 474,48 zł wynikające z błędnie przyjętego wskaźnika do wyliczenia ekwiwalentu za pranie i czyszczenie umundurowania oraz z nienależnie doliczonego do ekwiwalentu składowej (*ryczałt za pastę do butów*), która nie była ujęta w przyjętej kalkulacji.

4. Paragraf 4410 – Podróże krajowe służbowe

Niezgodnie z obowiązującym stanem prawnym tj. z dyspozycją art. 77⁵ § 1 K.p oraz orzecznictwem SN w tym zakresie, dla strażników PSR, wykonujących zgodnie z zawartą umową o pracę, swoje obowiązki służbowe w miejscu pracy tj. na terenie województwa lubuskiego powyżej 8 godzin w ciągu dnia, wypłacono świadczenia (diety) tytułem przebywania pracownika w podróży służbowej powyżej 8 godzin w ciągu dnia, na kwotę 360,00 zł (*tj. 100% skontrolowanych wydatków w tym paragrafie*).

➤ Uchybienia:

5. Paragraf 4210 – Zakup materiałów i wyposażenia

Brak instrukcji (regulaminu) dotyczącej zasad użytkowania karty płatniczej typu ROUTEX służącej do przeprowadzania bezgotówkowych transakcji zakupu paliwa i artykułów nie paliwowych na stacjach paliw oraz zasad prowadzenia rozliczeń i kontroli dla transakcji przeprowadzanych przy użyciu wymienionej karty płatniczej.

6. Paragraf 4300 – Zakup usług pozostałych

Błędne zaksięgowanie wydatków w tym paragrafie na kwotę 2 359,61 zł co stanowi 66,85% skontrolowanych wydatków. Wydatki powinny być ujęte odpowiednio w:

- § 4270 – Zakup usług remontowych na kwotę 1 226,11 zł, w którym to paragrafie ujmuje się wydatki na zakup usług remontowych polegających głównie na przywracaniu wartości użytkowej wyrobów przemysłowych, między innymi usługi konserwacyjne i naprawcze wyrobów przemysłowych, np. maszyn, środków transportu, urządzeń, sprzętu;
- § 4700 – Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej w wysokości 1 133,50 zł. W paragrafie tym niezależnie od rodzaju działalności szkoleniowej uwzględnia się między innymi wszystkie koszty związane ze szkoleniem, w tym również ponoszone koszty dojazdów, zakwaterowania i wyżywienia uczestników.

Podstawą prawną dla tych ustaleń stanowi rozporządzenie ministra finansów z 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (*Dz.U.2014.1053*) wraz ze zmianami.

7. Paragraf 4700 – Szkolenia pracowników nie będących członkami korpusu służby cywilnej

Brak dokonywania rozliczeń wydatków związanych z podróżami służbowymi Komendanta Wojewódzkiego PSR (Szczecin, Susiec), na odwrócie polecenia wyjazdu służbowego.

8. Paragraf 6060 – Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych

Uchybienia dotyczące stosowania regulaminu udzielania zamówień publicznych przez PSR, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30 000 euro.

- brak załączonej kalkulacji (kosztorysu) do wniosku stanowiącego załącznik nr 1 do regulaminu,
- brak uwzględnienia informacji dot. etapu ustalania wartości szacunkowej zamówienia w punkcie 3 protokołu stanowiącego załącznik nr 5 do regulaminu,
- brak podania cen oferowanych przez potencjalnych wykonawców w punkcie 3 protokołu stanowiącego załącznik nr 5 do regulaminu,
- brak podania ceny wybranej oferty, czyli wartości udzielonego zamówienia w punkcie 4 protokołu stanowiącego załącznik nr 5 do regulaminu,
- określanie wartości szacunkowej zamówienia w kwocie brutto, tj. niezgodnie z § 1 ust. 2 regulaminu przyjętego w PSR oraz niezgodnie z art. 32 ust.1 ustawy Pzp.

Osobami odpowiedzialnymi za stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia są:

- Pan Ireneusz Grabka – Komendant Wojewódzki PSR (nr: 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8)
- Pani Beata Sudakowska – Główna Księgowa PSR (nr: 6)

Celem uniknięcia w przyszłości nieprawidłowości i uchybień działając na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (*Dz.U.185.1092*), zalecam:

1. Wskazywanie prawidłowej podstawy prawnej przy wydawaniu upoważnień dla pracowników Straży do załatwiania spraw w imieniu Komendanta PSR.
2. Wstrzymanie wypłaty ekwiwalentu za umundurowanie oraz ekwiwalentu za pranie i czyszczenie umundurowania dla pracowników PSR, którzy zgodnie z zarządzeniem Wojewody Lubuskiego nr 70 z dnia 2 kwietnia 2009 r. w sprawie nadania regulaminu Państwowej Straży Rybackiej w Gorzowie, są pracownikami biura straży i którzy zgodnie z ustalonym przez Komendanta PSR zakresem obowiązków nie wykonują zadań przypisanych dla strażników straży, tj. realizują zadania przypisane dla stanowisk: Głównej Księgowej, do spraw księgowości oraz do spraw ogólnooorganizacyjnych.
Ponadto zalecam ustalenie podstawy prawnej zatrudnienia osób na stanowisku Głównej Księgowej, do spraw księgowości oraz do spraw ogólnooorganizacyjnych przed zatwierdzeniem przez Wojewodę Lubuskiego Regulaminu Organizacyjnego PSR.
3. Wyliczenie kwoty ekwiwalentu za pranie i czyszczenie umundurowania w prawidłowej wysokości zgodnie z obowiązującym w jednostce regulaminem.
4. Zaprzestanie wypłacania świadczeń z tytułu przebywania pracownika w podróży służbowej (rozliczania diet) dla strażników PSR wykonujących swoje obowiązki służbowe w miejscu pracy tj. na terenie województwa lubuskiego powyżej 8 godzin w ciągu dnia.
5. Opracowanie instrukcji (regulaminu) przydziału i użytkowania karty płatniczej typu ROUTEX służącej do przeprowadzania bezgotówkowych transakcji zakupu paliwa i artykułów nie paliwowych na stacjach paliw oraz zasad prowadzenia rozliczeń i kontroli dla transakcji przeprowadzanych przy użyciu karty płatniczej.
6. Ujmowanie wydatków w księgach rachunków zgodnie z klasyfikacją budżetową.
7. Wypełnianie formularza polecenia wyjazdu służbowego, z uwzględnieniem wszystkich informacji związanych z odbytą podróżą służbową, w tym daty i godziny wyjazdu oraz powrotu, jak również wskazanie ilości załączonych dowodów dokumentujących poniesione wydatki.
8. Dokonywanie zakupów inwestycyjnych w oparciu o zapisy regulaminu udzielania zamówień publicznych PSR, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30 000,00 euro.

Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt. 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, oczekuję w terminie 15 dni liczonym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o wykonaniu zaleceń oraz o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia.

WOJEWODA LUBUSKI

Władysław Dajczak